

"Ērglim" veiksmīgs testa lidojums

Šoruden Priekuļu lidlaukā topošā Kosmosa Izziņas centra entuziasti palaida līdz šim Baltijā lielāko, jaudīgāko vairākkārt izmantojamo raķeti, kam tika dots vārds "Ērglis-1". Primāri to paredzēts izmantot izglītojošu aktivitāšu vajadzībām, lai jauniešus iedvesmotu interesei par eksakto izglītību un karjeru inženierzinātņu jomā, bet ilgtermiņā raķetes startus varēs piedāvāt Baltijas un Skandināvijas pētniekiem dažādu zinātnisku projektu un eksperimentu īstenošanā.

Cēsīs 2023. gadā plānots atvērt Kosmosa Izziņas centru, tā galvenais uzdevums būs radīt jauniešiem interesi par STEM izglītību un karjeras iespējām inženierzinātnēs caur kosmosa tematiku. Centra mērķis - kļūt par lielāko kosmosa izglītības centru Baltijas reģionā. Paredzēts, ka Kosmosa izziņas centra galvenā mērķauditorija būs skolēni un ģimenes. Centrs piedāvās nodarbības un aktivitātes dažādās jomās.

Mācību raķeti "Ērglis-1", pēc Kosmosa izziņas centra" pasūtījuma uzbūvēja Latvijas vadošais raķešu būves speciālists Andrejs Puķītis. Raķete var sasniegt pat 3,5 kilometru augstumu. Tai ir kravas nodalījums skolēnu un studentu izglītojošu eksperimentu nogādāšanai atmosfērā. Kravas nodalījumu iespējams izmantot arī zinātnisko un tehnisko eksperimentu veikšanai, lai pārbaudītu mehānismu un elektronikas veiktspēju pie lielām pārslodzēm vai bezsvara stāvoklī. Raķeti turpmāk plānots izmantot Kosmosa izziņas centra organizētajos pasākumos, organizētajās skolēnu sacensībās (arī Baltijas līmenī), nometnēs, raķešu festivālā, u.t.t..

Raķetes testa lidojuma laikā tā pacēlās 2000 metru augstumā un pēc piecām minūtēm veiksmīgi piezemējās netālu no palaišanas vietas. Lidojumā tika pārbaudīta raķetes

avionika, kravas nodalījuma atvēršanas mehānisms, dubultā izpletņu sistēma, izsekošanas (lokācijas) elektronika un tiešsaistes radiosakari. Visas sistēmas nostrādāja nevainojami.

Raķetes startā piedalījās arī RTU studentu komanda, kas atbalstīja raķetes sagatavošanās procesu, nodrošinot raķetes sagatavošanos startam, palaišanu un atgūšanu. Ar RTU Kosmosa izziņas centru jau izveidojusies cieša sadarbība dažādās ar kosmosu saistītās aktivitātēs - izglītojošu nodarbības skolēniem, STEM popularizējoši pasākumi u.tml.. Tuvāko nedēļu laikā plānots arī RTU studentu raķetes "VIP-2" starts.

Nākamais raķetes "Ērglis-1" starts paredzēts vasarā, Kosmosa izziņas centra organizētajā bērnu diennakts nometnē. Tajā jaunieši kopā ar "Andoyaspacecentre" ekspertiem strādās pie satelīta sistēmas izstrādes un raķetes testa starta.

Kosmosa izziņas centra saturs, kur viena no aktivitātēm ir mācību raķetes "Ērglis-1" uzbūvēšana, tiek veidots Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta 2014. - 2021. gada perioda programmas "Pētniecība un izglītība" aktivitātes "Inovācijas centri" projekts Nr. NFI/IC/ VIAA/2020/3, "Inovācijas centra izveidošana Cēsīs" gaitā.